

**List pasterski Biskupa Siedleckiego
KAZIMIERZA GURDY
z okazji jubileuszu 300-lecia
koronacji Obrazu Matki Bożej Kodeńskiej**

**Czcigodni Księża, Osoby Życia Konsekrowanego,
Drodzy Siostry i Bracia!**

Zbliża się trzechsetna rocznica koronacji cudownego Obrazu Matki Bożej w Kodniu. To maryjne sanktuarium zajmuje ważne miejsce na religijnej mapie naszego regionu, diecezji i naszej Ojczyzny. Jego historia sięga wieku XVII i jest związana z osobą Mikołaja Sapiehy, właściciela Kodnia. To on, w czasie pielgrzymki do Rzymu w 1631 roku, podczas modlitwy przed tym Obrazem został uzdrowiony, dlatego zabrał go ze sobą i przywiózł do Kodnia. Św. Jan Paweł II, jeszcze jako metropolita krakowski, w czasie obchodów 50-lecia powrotu Obrazu Matki Bożej Kodeńskiej z Częstochowy do Kodnia, powiedział: „Kiedy dzisiaj gromadzimy się wobec Wizerunku Matki Bożej Kodeńskiej (...), starajmy się raz jeszcze zrozumieć ten przedziwny czyn, który stał u początków dziejów Matki Bożej Kodeńskiej. Wedle zwyczajnych, ludzkich sposobów rozumowania, Mikołaj Sapieha, dziedzic Kodnia, zwany Pobożnym, dopuścił się bardzo niepobożnego czynu. Bez zezwolenia papieża Urbana VIII zabrał Obraz z jego kaplicy. Można by powiedzieć: ukradł. Wydaje się jednak, że aby zrozumieć tę „błogosławioną winę”, trzeba uświadomić sobie, iż ten Obraz zanim został wzięty, był mu w jakiś sposób darowany. Nie przez papieża Urbana VIII. Myślę, że darowała mu go sama Bogarodzica. Kiedy znalazł się w Rzymie, kiedy zapatrzył się w Jej Wizerunek, umieszczony w kaplicy gregoriańskiej, kiedy mówił w tym co my języku po wielokroć razy: łaskiś pełna, łaskiś pełna! doznał szczególnej łaski. Nie tylko powrócił do zdrowia, ale jeszcze otrzymał wewnętrzne objawienie, wewnętrzną pewność, że ten Obraz, na który patrzy, w którym artysta wyraził podobiznę do Matki Chrystusa zostaje mu darowany nie tylko dla niego i jego rodziny, ale dla Ludu Bożego tej ziemi, z której przybył. Więc zabrał go bez zezwolenia. Potem został mu ten Obraz po raz drugi ofiarowany. Kiedy Ojciec Święty przekonał się o jego pobożności, o jego szlachetnych zamiarach, odpuścił mu winę i Obraz, już za zgodą Stolicy Apostolskiej, został tutaj w Kodniu. Dwa razy więc został darowany”.

W roku 1651 Obraz Matki Bożej Gregoriańskiej, czyli Kodeńskiej, został umieszczony w nowo wybudowanym, murowanym kościele pw. św. Anny – obecnie bazylice mniejszej – w którym znajduje się do dzisiaj. Tu doznawał czci od wiernych, którzy zamieszkiwali Kodeń i pobliskie miejscowości. Matka Boża w kodeńskim kościele stała się im bliska i kochająca. Przychodzili do Niej wszyscy bez względu na narodowość czy wyznanie, przybywali zarówno Polacy, Rusini jak i Litwini, będący wiernymi Kościoła łacińskiego, unickiego czy prawosławnego. Ona przyjmowała wszystkich, przytulała do serca i obdarzała łaskami. Matka Boża obecna w kodeńskim Wizerunku stała się znakiem jedności. Nic dziwnego, że 300 lat temu, 15 sierpnia 1723 roku, Obraz został ozdobiony koronami papieskimi. Koronacji tej dokonał delegat papieża Innocentego XIII, biskup łucki Bronisław Rupniewski, Kodeń

bowiem należał wówczas do diecezji łuckiej. Było to wielkie wydarzenie nie tylko dla Kodnia i dla Podlasia, ale również dla ówczesnej Rzeczypospolitej Obojga Narodów, bo po Jasnej Górze i Trokach, był to trzeci obraz maryjny ukoronowany papieskimi koronami.

Cudowny Wizerunek Pani Kodeńskiej gromadził na modlitwie coraz to nowe i większe rzesze pielgrzymów, zwłaszcza w okresie zaborów Polski. W tym czasie pogorszyła się szczególnie sytuacja wiernych Kościoła unickiego na Podlasiu, którzy byli zmuszani przez cara do powrotu do Cerkwi Prawosławnej. Prześladowani unicy przychodzili wówczas do Królowej Podlasia, aby przed Nią wypowiedzieć swoje cierpienia znoszone dla Chrystusa, swą niedolę spowodowaną stratą najbliższych czy utratą majątków. Sanktuarium kodeńskie przez cały czas wypełnione było pielgrzymami. Drażniło to zaborcę, dlatego nakazał wywiezienie Obrazu na Jasną Górę do Częstochowy, a kościół zamienił na cerkiew prawosławną. Po wywiezieniu Obrazu, Podlasiacy przychodzili do Częstochowy, aby tam spotkać się ze swą Królową. Obraz powrócił do Kodnia po 52 latach, 4 września 1927 roku. Biskup Podlaski Henryk Przeździecki w wygłoszonym wówczas kazaniu odwołał się do tradycji związanej z Obrazem, którą żyli mieszkańcy Podlasia i wyraził życzenie: „Niechaj Kodeńska Matka, łącząca ongiś swym Obrazem dzieci różnych narodów, łączy wszystkich zamieszkujących granice Rzeczypospolitej węzłami wzajemnej miłości”. To życzenie i ta modlitwa biskupa Henryka realizowała się na przestrzeni ostatniego stulecia. Sanktuarium w Kodniu stale się rozwijało dzięki posłudze Zgromadzenia Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej, którym biskup Przeździecki przekazał opiekę nad Obrazem Matki Bożej. Przybywało i wciąż przybywa do Kodnia wiele pielgrzymek z terenu nie tylko naszej diecezji i Ojczyzny, a także - tak jak to bywało kiedyś - z krajów ościennych. Maryja w kodeńskim Obrazie pozostaje znakiem jedności i wzajemnego szacunku pomiędzy narodami.

Bracia i Siostry! Taka jest historia tego diecezjalnego sanktuarium podana w największym skrócie. Za tę historię Panu Bogu dziękujemy. Wyrażamy wdzięczność za to, że Maryja wybrała sobie Kodeń, na naszej podlaskiej ziemi, na miejsce swego przebywania i działania. Dziękujemy Mu za to wydarzenie z przed 300 lat i za te uroczystości jubileuszowe, które są przed nami, a które będą miały miejsce w Kodniu w dniach od 13 do 15 sierpnia. O randze tego religijnego wydarzenia świadczy fakt, iż Ojciec Święty Franciszek, mianował swojego specjalnego wysłannika, który będzie przewodniczył tym uroczystościom. Legatem papieskim został Kardynał Stanisław Dziwisz, wieloletni sekretarz św. Jana Pawła II, emerytowany arcybiskup Krakowa. To on, 15 sierpnia, nałoży na skronie Maryi i Jezusa nowe korony pobłogosławione przez papieża Franciszka w Rzymie 3 sierpnia ubiegłego roku. Te korony zawierają dary ofiarne złożone przez wiernych i są znakiem wdzięczności i miłości do Maryi obecnej w kodeńskim Wizerunku. Samo ukoronowanie Obrazu jest wyrazem naszej miłości i czci dla Matki Jezusa i Królowej Podlasia.

Do jubileuszowych uroczystości nie tylko sanktuarium kodeńskie, ale także cała nasza diecezja, przygotowywała się przez dziewięciomiesięczną nowennę, rozpoczętą 8 grudnia ubiegłego roku oraz przez przypomnienie historii cudownego Obrazu w specjalnie przygotowywanych czytankach na tegoroczne nabożeństwa majowe. O tym wydarzeniu mówili Ojcowie Oblaci także w czasie Misji Ewangelizacyjnych, które odbywają się w naszej diecezji od 2018 roku. Obok bowiem relikwii Błogosławionych Męczenników z Pratulina, świętym znakiem, który nawiedza parafie podczas tych misji, jest kopia cudownego Obrazu Matki Bożej Kodeńskiej. Maryja w swoim Wizerunku towarzyszyła wiernym naszej diecezji

w odnowie i umocnieniu wiary w Jej Syna, naszego Pana i Boga, Jezusa Chrystusa. I gdyby nie pandemia koronawirusa, Matka Boża Kodeńska nawiedziłaby wszystkie parafie naszej diecezji przed świętowanym teraz jubileuszem. Do obchodów jubileuszowych przygotowywała także diecezjalna pielgrzymka chorych do kodeńskiego sanktuarium, pielgrzymki dzieci pierwszokomunijnych i innych grup modlitewnych z naszych parafii oraz z innych części Polski.

Bracia i Siostry. Z sanktuarium w Kodniu wiążemy - jako diecezja, parafie i poszczególni wierni - swoje nadzieje. Te nadzieje mają swe źródło w obecności Maryi pośród nas. Ona zawsze wskazuje nam na Jezusa, prowadzi do Niego oraz odbudowuje i umacnia nasze więzy z Nim. Wspomniany już biskup Henryk Przeździecki, w kazaniach wygłaszanych do wiernych, którzy byli świadkami powrotu Obrazu z Jasnej Góry do Kodnia w 1927 roku, zachęcał naszych przodków do przemiany chrześcijańskiego życia. Zachęcał ich, aby stali się nowymi ludźmi na wzór Chrystusa, podobnymi do Niego. Jego słowa są aktualne także dzisiaj w stosunku do nas. Maryja, obecna w kodeńskim Obrazie, wzywa nas do przemiany życia. Ona pragnie, byśmy dzięki Jezusowi stali się nowymi ludźmi, abyśmy mieli udział w życiu samego Boga. Pragnie dla nas tej bliskości z Jezusem, której doświadczyli Apostołowie Piotr, Jakub i Jan zabrani przez Jezusa na górę Tabor, górę Przemienienia. Jezus wobec nich zajaśniał boskim światłem i dał im odczuć radość z przebywania z Nim. To wówczas Apostoł Piotr powiedział: „Panie dobrze, że tu jesteśmy”. Tego doświadczenia radości i dobra nie mogły zniszczyć ani uczestnictwo w cierpieniach Jezusa na drodze krzyżowej, ani ich własne cierpienia, jakich doznali jako świadkowie wiary w bóstwo Jezusa. Oni oddali swe życie za wiarę w Jezusa. Możemy powiedzieć, że przy Maryi, obecnej w kodeńskim Obrazie, wzrastali nasi Błogosławieni Męczennicy Podlascy. Ona umacniała ich w wierze w Jezusa jako ich Boga i Pana. Przy Niej przeżywali tajemnice swego przemienienia. Pozostali przy Jezusie i w Jego Kościele pomimo cierpień, jakie spotkały ich z tego powodu. I dzisiaj mamy wiele świadectw łask otrzymanych przez pielgrzymów, przez wstawiennictwo Maryi w Jej kodeńskim sanktuarium.

Maryja, Pani Podlasia, pragnie, abyśmy przychodzili do Niej, do Jej sanktuarium, byśmy przy Niej doświadczali przemiany naszego życia, byśmy - pokonując wszelkie przeszkody - doświadczali tej pewności, że dobrze jest być przy Jezusie, naszym Bogu i Panu. Ona, tak jak w przeszłości, tak i dzisiaj, przyjmuje wszystkich uczniów Jezusa bez względu na to, jakiego są wyznania i narodowości. Szczególnie bliskie są Jej narody, które doświadczają cierpienia niesprawiedliwości i wojny. Jest blisko Narodu Ukraińskiego, który walczy o swą wolność z rosyjskim najeźdźcą. Ona jest Matką Jedności. A korony, które zostaną 15 sierpnia, w Uroczystość Jej Wniebowzięcia, nałożone na Jej skronie i skronie Jezusa, będą nam przypominać o Jej królowaniu. O tym, że jest Ona Królową Podlasia, że jest Królową ludów, które zamieszkują te ziemie, że jest Królową ich serc.

Drodzy Bracia i Siostry. Pragnę, wraz z Księdzem Biskupem Grzegorzem i Misjonarzami Oblatami Maryi Niepokalanej, kustoszami sanktuarium kodeńskiego, bardzo serdecznie zaprosić wszystkich wiernych naszej diecezji: księży, osoby życia konsekrowanego, bractwa, stowarzyszenia kościelne, grupy modlitewne, osoby starsze, rodziców, młodzież i dzieci do wzięcia udziału w uroczystościach koronacji Obrazu Matki Bożej Kodeńskiej w dniu 15 sierpnia. Postarajmy się przybyć tego dnia do Kodnia, by wyśpiewać dziękczynne *Te Deum* za wielkie rzeczy, których Bóg dokonał i dalej dokonuje za przyczyną Bogurodzicy

w Jej cudownej Ikonie, by podziękować za dotychczasowe łaski uproszone przez Maryję i prosić o Jej dalsze wstawiennictwo za nami u Boga.

Wszystkim, którzy będą uczestniczyć fizycznie w uroczystościach jubileuszowych oraz tym, którzy będą łączyć się duchowo - za pośrednictwem Katolickiego Radia Podlasie oraz transmisji telewizyjnej w TVP3 i FARO.TV - już dziś z serca błogosławię: w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Amen.

+ *Kazimierz Gurda*

BISKUP SIEDLECKI

L.dz. 999/2023

Siedlce, dnia 4 sierpnia 2023 r.

List pasterski należy odczytać we wszystkich kościołach i kaplicach Diecezji Siedleckiej, w niedzielę 6 sierpnia br.